EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 4. 2019
COM(2019) 203 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní ustanovení nariadenia (EÚ) 2015/2120 týkajúcich sa prístupu k otvorenému internetu

1. ÚVOD

EÚ zakotvila zásadu otvoreného internetu v nariadení (EÚ) 2015/2120, ktoré sa niekedy nazýva aj nariadenie o jednotnom telekomunikačnom trhu[1] a platí v členských štátoch od 30. apríla 2016.

- V článku 1 a 2 sa stanovuje rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov.
- V článku 3 ods. 1 tohto nariadenia sa stanovuje zásada, že koncoví používatelia služieb prístupu k internetu majú právo na prístup k informáciám a obsahu a právo šíriť ich, a právo na prístup k aplikáciám a službám podľa vlastného výberu.
- V článku 3 ods. 2 sa stanovuje, že dohody medzi poskytovateľmi služieb prístupu k internetu a koncovými používateľmi nesmú obmedzovať práva koncových používateľov stanovené v článku 3 ods. 1.
- V článku 3 ods. 3 sa zakazuje blokovanie, spomaľovanie a diskriminácia obsahu, aplikácií a služieb až na niektoré obmedzené výnimky. Na účely optimalizácie kvality prenosu služieb je možné riadenie prevádzky, pokiaľ je to primerané. V treťom pododseku sa stanovujú reštriktívne výnimky z povinnosti nevykonávať opatrenia na riadenie prevádzky (teda neblokovať, nespomaľovať, nemeniť, neobmedzovať, nenarúšať, neznehodnocovať a nediskriminovať špecifický obsah, aplikácie alebo služby), a to buď aby boli v súlade s právnymi predpismi alebo aby zachovávali bezpečnosť sietí alebo zabránili výnimočnému/dočasnému preťaženiu.
- V článku 3 ods. 4 sa stanovuje, že akékoľvek opatrenia na riadenie prevádzky musia byť v súlade so zásadami nevyhnutnosti a primeranosti, pokiaľ ide o spracúvanie osobných údajov, a s príslušným rámcom Únie v tejto oblasti. V článku 3 ods. 5 sa objasňuje, že služby (okrem služieb prístupu k internetu), ktoré sú optimalizované pre konkrétny obsah, aplikácie alebo služby (niekedy nazývané „špecializované služby“), možno ponúkať za určitých podmienok, pričom nesmú byť na úkor kvality služieb všeobecného prístupu k internetu

V nariadení sa orgán BEREC poveruje vydaním usmernení v úzkej spolupráci s Komisiou, pokiaľ ide o povinnosti národných regulačných orgánov monitorovať a zabezpečovať dodržiavanie ustanovení týkajúcich sa otvoreného internetu. Orgán BEREC zriadil odbornú pracovnú skupinu pre otvorený internet, ktorá sa schádza pravidelne aj s účasťou zástupcov Komisie. Orgán BEREC zverejnil prvú verziu usmernení[2] v auguste 2016. Cieľom pracovnej skupiny je zabezpečiť jednotnosť uplatňovania nariadenia v celej Európe.

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2120 z 25. novembra 2015, ktorým sa stanovujú opatrenia týkajúce sa prístupu k otvorenému internetu a maloobchodné poplatky za regulované komunikačné služby v rámci Únie a ktorým sa mení smernica 2002/22/ES a nariadenie (EÚ) č. 531/2012 (Ú. v. EÚ L 310, 26.11.2015, s. 1).

[2] Usmernenia orgánu BEREC o vykonávaní európskych pravidiel neutrality siete národnými regulačnými orgánmi.

V článku 9 sa Komisia vyzýva, aby preskúmala ustanovenia nariadenia o prístupe k otvorenému internetu a predložila o tom správu Európskemu parlamentu a Rade, „ku ktorej budú v prípade potreby priložené vhodné návrhy s cieľom zmeniť toto nariadenie.“.

V tejto správe sa posudzuje vykonávanie nariadenia od jeho nadobudnutia účinnosti a porovnáva sa aktuálny stav, pokiaľ ide o prístup k otvorenému internetu v Únii, a to aj vzhľadom na trhový a technologický vývoj, so situáciou v čase pred nadobudnutím účinnosti nariadenia.

Z posúdenia Komisie vyplýva, že ciele nariadenia sú nespochybniteľné a aj dnes stále platné, ako to bolo v čase jeho prvého prijatia: panuje široký konsenzus, že spotrebitelia a podniky by mali mať právo prístupu k otvorenému internetu. Pomáha im získavať informácie, komunikovať, inovovať a súťažiť v digitálnej ekonomike na celosvetovej úrovni, pričom sa čím ďalej tým viac zvyšuje jeho význam pre občanov, aby sa mohli v plnej miere realizovať v spoločnosti.

Na účely tohto posúdenia Komisia zhromaždila spätnú väzbu od širokej škály skupín k tomu, ako nariadenie zmenilo prostredie otvoreného internetu, a to v rámci:

- štúdie (SMART 2017/0011)[3], v ktorej sa analyzovali doteraz najaktuálnejšie rozhodnutia národných regulačných orgánov, judikatúra a spätná väzba od 28 členských štátov a Nórska a ktorá zahŕňala prieskum zainteresovaných strán a cielené rozhovory;

- verejnej konzultácie Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) z roku 2018, na ktorú nadväzuje stanovisko[4] k vykonávaniu usmernení orgánu BEREC;

- pravidelných kontaktov so zainteresovanými stranami na všetkých úrovniach a

- cieleného seminára so zainteresovanými stranami, ktorý sa konal 5. decembra 2018.

2. VÝCHODISKOVÁ SITUÁCIA

Pred nadobudnutím účinnosti nariadenia sa koncoví používatelia sťažovali na to, že poskytovatelia internetových služieb blokujú služby internetovej telefónie (VoIP)[5].

Napríklad minimálne 21 % používateľov pevného širokopásmového pripojenia a minimálne 36 % používateľov mobilného širokopásmového pripojenia zaznamenalo obmedzenia v schopnosti komunikovať cez internet na báze peer-to-peer (P2P), a to buď z technických alebo zmluvných dôvodov, a minimálne 21 % používateľov širokopásmového pripojenia zaznamenalo technické či zmluvné obmedzenia týkajúce sa

[3] Štúdia o vykonávaní ustanovení o neutralite siete podľa nariadenia o jednotnom telekomunikačnom trhu (SMART 2017/0011) – Bird & Bird a Ecorys pre Komisiu.

[4] Stanovisko k hodnoteniu uplatňovania nariadenia (EÚ) 2015/2120 a usmernení orgánu BEREC o neutralite siete.

[5] (napríklad hlasové volania cez internet prostredníctvom aplikácie Skype alebo WhatsApp).

VoIP[6]. Okrem toho inovačné webové startupy sa ocitali v právnej neistote, pokiaľ ide o to, do akej miery môžu internet využívať na prístup k svojim trhom.

Niektoré spotrebiteľské praktiky navyše podliehali obmedzeniam alebo blokovaniu určitých služieb, napríklad služby „tethering“, ktorá spočíva v použití smartfónu na pripojenie k všeobecnej celulárnej sieti a zdieľaní tohto pripojenia s inými zariadeniami sprístupnením Wi-Fi hotspotu zo smartfónu.

Spotrebitelia sa sťažovali aj na to, že v zmluvách o internetovom pripojení absentovala transparentnosť, pokiaľ ide o informácie o rýchlosti a riadení prevádzky.

3. KOMERČNÝ VÝVOJ POVOLENÝCH SLUŽIEB. VPLYV ČLÁNKU 3 ODS. 1

Nariadenie sa zameriava na zmluvné podmienky a obchodné praktiky poskytovateľov služieb prístupu k internetu.

Úspešné riešenie blokovaných služieb

Článkom 3 ods. 3 sa zakazuje blokovanie prístupu a obmedzujú opatrenia týkajúce sa riadenia prevádzky. Táto povinnosť umožnila spotrebiteľom využívať prístup k webovým sídlam a službám podľa vlastného výberu. Od nadobudnutia účinnosti nariadenia došlo k voľnému rozvoju najmä služieb VoIP a spotrebiteľské združenia to privítali ako jasný úspech tohto nariadenia.

Úspešné zavedenie možnosti výberu koncových zariadení

Podľa článku 3 ods. 1 má koncový používateľ právo rozhodnúť sa pre koncové zariadenie, ktoré chce používať. Tethering dnes akceptujú všetci poskytovatelia prístupu na internet v EÚ, čo spotrebiteľské združenia považujú za zlepšenie.

4. KOMERČNÝ VÝVOJ PONÚK ZA DIFERENCOVANÉ CENY – ČLÁNOK 3 ODS. 2 A 3

V článku 3 ods. 2 sa vyžaduje, aby zmluvné podmienky a obchodné praktiky neobmedzovali práva koncových používateľov stanovené v článku 3 ods. 1.

Diferenciácia cien: nulová sadzba

Právny základ a ponuky s nulovou sadzbou

Uplatnenie nulovej sadzby na ponuku existuje vtedy, keď poskytovateľ internetových služieb uplatňuje nulovú marginálnu cenu za prenesené dáta súvisiace s konkrétnou aplikáciou alebo kategóriou aplikácií (pričom spotrebované dáta sa nezapočítavajú do žiadneho všeobecného dátového stropu). Poskytovatelia internetových služieb túto službu zákazníkom často ponúkajú bez navýšenia ceny.

[6] „Pohľad na riadenie prevádzky a iné postupy, ktorých výsledkom sú obmedzenia otvoreného internetu v Európe“ – BEREC a Komisia, BoR (12) 30.

Napriek tomu, že v nariadení sa pojem „nulová sadzba“ nevyskytuje, spoluzákonodarcovia takéto obchodné ponuky zohľadňovali. V článku 3 ods. 2 sa konkrétne uvádza, že „dohodami medzi poskytovateľmi služieb prístupu k internetu a koncovými užívateľmi o obchodných a technických podmienkach a charakteristických znakoch služieb prístupu k internetu, ako je cena, objemy dát alebo rýchlosť, a akýmikoľvek obchodnými praktikami, ktoré vykonávajú poskytovatelia služieb prístupu k internetu, sa nesmie obmedziť výkon práv koncových užívateľov ustanovených v odseku 1.“.

Vplyv ponúk s nulovou sadzbou na spotrebiteľov

Záujmové skupiny majú rôzne – často protikladné – názory na vplyv ponúk s nulovou sadzbou. Napríklad spotrebiteľské združenia[7] považujú celkový vplyv ponúk s nulovou sadzbou za negatívny pre spotrebiteľa a myslia si, že by mali byť zakázané. Domnievajú sa, že takéto ponuky narúšajú hospodársku súťaž medzi spoločnosťami ponúkajúcimi obsah alebo aplikácie, ktoré sú zahrnuté v ponukách s nulovou sadzbou, a inými spoločnosťami, ktoré ponúkajú podobný obsah a aplikácie[8]. Poskytovatelia internetových služieb sa naopak domnievajú, že nariadenie im umožňuje ponúkať rôzne ponuky s rôznymi cenami a umožňuje koncovým používateľom slobodný výber medzi týmito ponukami.

Úroveň hospodárskej súťaže na trhu, ako aj inkluzívnosť pri voľbe vybraných aplikácií majú vplyv na spotrebiteľov. Takéto ponuky s väčšou pravdepodobnosťou prinesú spotrebiteľom úžitok v prípadoch, keď je úroveň hospodárskej súťaže vysoká buď na trhu s prístupom na internet alebo na trhoch s obsahom a aplikáciami, a keď sú údaje cenovo porovnateľne dostupné (aj v prípade poplatku)[9]. Okrem toho je menej pravdepodobné, že tieto ponuky majú rušivý vplyv na trh s obsahom, ak zahŕňajú celé kategórie aplikácií (napríklad všetky hudobné streamovacie služby), než keby obsahovali obmedzený zoznam aplikácií.

Regulačné postupy v prípade ponúk s nulovou sadzbou

V usmerneniach orgánu BEREC sa vymedzuje pojem ponuky s nulovou sadzbou a odporúča sa, aby ich národné regulačné orgány posudzovali od prípadu k prípadu. Tieto usmernenia obsahujú zoznam faktorov, ktoré treba zohľadniť v kontexte osobitných trhových podmienok v jednotlivých členských štátoch[10].

Aj keď sa nižšia/nulová cena uplatňuje pri niektorých aplikáciách, a nie v rámci celej kategórie, pričom ich spotreba údajov sa do dátových stropov nezapočítava, ide skôr o ekonomický (nie technický) stimul na používanie týchto aplikácií. Podľa usmernení

---

7 Zdroj: seminár so zainteresovanými stranami, 5. decembra 2018.

8 V Holandsku súd rozhodol, že článok 3 nariadenia neobsahuje kategorický zákaz cenovej diskriminácie a že je povolené ponúkať nulovú sadzbu na hudobné služby – pozri rozsudok okresného súdu v Rotterdame z 20. apríla 2017, ECLI:NL:RBROT:2017:2940. Po rozhodnutí súdu občianske združenie napadlo dané povolenie, ale okresný súd v Rotterdame túto výzvu zamietol : pozri vec Bits of Freedom vs ACM ECLI:NL:RBROT:2019:414.

9 Štúdia Európskej komisie pre GR COMP sa zaoberala v roku 2017 týmto vplyvmi.

10 Usmernenia orgánu BEREC (2016), odseky 43 až 48.

orgánu BEREC by takéto druhy nulových sadzieb neboli v nariadení[11] *ipso facto* zakázané.

Vzhľadom na článok 3 ods. 3 však poskytovatelia internetových služieb musia pri poskytovaní služieb prístupu k internetu zaobchádzať s každou internetovou prevádzkou rovnako, a to bez diskriminácie, obmedzenia alebo zasahovania. Podľa tých istých usmernení by teda ponuka s nulovou sadzbou, pri ktorej sú po dosiahnutí dátového stropu všetky aplikácie blokované alebo spomalené s výnimkou aplikácií s nulovou sadzbou, bola v rozpore s článkom 3 ods. 3 prvým a tretím pododsekom[12].

V štúdii SMART[13] sa zistilo, že rozhodnutia národných regulačných orgánov boli v tomto ohľade konzistentné. Spolupráca v rámci pracovnej skupiny orgánu BEREC zabezpečila jednotnosť rozhodnutí, ktoré sa uplatňujú v jednotlivých členských štátoch. Existujú konzistentné trendy vo vykonávaní právnych predpisov medzi členskými štátmi. Napríklad ponuky s nulovými sadzbami vzťahujúce sa na všetky aplikácie danej kategórie, ktoré sú blokované spolu s inou internetovou prevádzkou používateľa po dosiahnutí všeobecného stropu a ktoré nespôsobujú iné rozdiely, pokiaľ ide o prevádzku, boli vo všeobecnosti považované za zákonné. Regulačné zásahy sa zameriavajú na technickú diferenciáciu a na osobitné podmienky ponúk. V niektorých rozhodnutiach sa objasnili aj aspekty súvisiace s roamingom.

Ako už bolo uvedené, orgán BEREC plánuje pokračovať v tejto spolupráci s Komisiou s cieľom objasniť usmernenia, kde je to možné, a poskytnúť konkrétnu metodiku na posudzovanie prípadov nulových sadzieb.

Diferenciácia kvality

V článku 3 ods. 2 sa takisto stanovuje, že dohody medzi poskytovateľmi služieb prístupu k internetu a koncovými používateľmi o charakteristikách (ako sú cena, dátové objemy alebo rýchlosť) nesmú obmedzovať schopnosť koncových používateľov uplatňovať svoje práva stanovené v odseku 1.

Koncoví používatelia majú preto právo zvoliť si diferencované ceny pri rôznych parametroch kvality služby (napr. objemy dát alebo rýchlosti), pokiaľ práva stanovené v článku 3 ods. 1 nie sú pri žiadnom z nich obmedzené.

Kvalita služby sa môže líšiť v závislosti od použitého koncového zariadenia, pokrytia siete, obsahu a iných objektívnych faktorov. Keď napríklad dvaja koncoví používatelia používajú služby rôznej kvality, môžu mať rôznu výkonnosť prenosu. V zásade sa však zaobchádzanie s nimi považuje za rovnaké, ak sú opatrenia týkajúce sa riadenia prevádzky založené na objektívnych technických dôvodoch, ktoré prospievajú celkovej kvalite a/alebo efektívnosti siete. Z doterajších dôkazov nevyplýva, že by vo všeobecnosti dostupnosť služieb s rôznou rýchlosťou, objemom alebo inými vlastnosťami za rôzne ceny poškodila spotrebiteľov alebo ich schopnosť uplatňovať svoje práva podľa článku 3 ods. 1.

Keďže článok 3 ods. 2 umožňuje obchodné dohody, ochrana spotrebiteľov, ktorí si zakúpili služby s nižšou kvalitou, sa zvyčajne zabezpečuje opatreniami v oblasti

[11] Usmernenia orgánu BEREC (2016), odsek 42.

[12] Usmernenia orgánu BEREC (2016), odsek 55.

[13] Štúdia SMART 2017/0011.

transparentnosti, ktoré sú stanovené v článku 4 nariadenia, všeobecnými opatreniami na ochranu práv koncových používateľov zahrnutými v kapitole IV smernice o univerzálnej službe[14] a všeobecným režimom ochrany spotrebiteľa. V tejto fáze podľa všetkého nie sú potrebné ďalšie opatrenia na posilnenie tohto všeobecného režimu ochrany.

Orgán BEREC úzko spolupracuje s Komisiou s cieľom objasniť túto otázku vo svojich usmerneniach.

Používateľsky riadené blokovanie siete

Poskytovatelia internetových služieb uviedli[15] možné budúce ponuky, v rámci ktorých sa pripojené objekty môžu pripojiť len do aplikácie svojho výrobcu a kde koncový používateľ môže požadovať obmedzenie možnosti pripojenia len k svojim vlastným zariadeniam. Typickým príkladom by bola osoba, ktorá si zaobstarala poplašné zariadenie proti vlámaniu alebo webovú kameru, a obmedzuje zariadenia, ktoré majú povolenie ich nakonfigurovať, na zariadenia patriace obyvateľom daných priestorov. V takomto prípade by poskytovateľ internetových služieb zaviedol obmedzenia prístupu v sieti, ale na žiadosť koncového používateľa. V tomto prípade je dôležitá možnosť konečného používateľa na základe článku 3 ods. 2 dohodnúť sa na technických podmienkach s poskytovateľom internetových služieb. V takomto scenári sa povinnosti uvedené v článku 3 ods. 3, ktoré sa vzťahujú na blokovanie koncových bodov zo strany prevádzkovateľa, nevzťahujú na prípady, keď má koncový používateľ plne pod kontrolou – a jednotlivo určuje – čo je alebo nie je zablokované (pričom ostatné technické alebo obchodné podmienky služby prístupu k internetu sa nelíšia v závislosti od jeho voľby.) Takéto postupy by sa však mali dôkladne monitorovať s cieľom zabezpečiť, aby poskytovateľ internetových služieb žiadnu takúto voľbu nevyžadoval. Naopak, malo by to zostať pod stálou kontrolou koncového používateľa s možnosťou jednoduchého prihlásenia (opt-in) a následného odhlásenia (opt-out)[16].

5. TECHNOLOGICKÝ VÝVOJ A USTANOVENIA ČLÁNKU 3 ODS. 3 TÝKAJÚCE SA RIADENIA PREVÁDZKY

5G

V oznámení Komisie o gigabitovej spoločnosti[17], akčnom pláne pre 5G[18] a európskom kódexe elektronickej komunikácie[19] sa stanovujú ambiciózne ciele zavádzania sietí 5G a uvádzajú riešenia, ktoré umožňujú rozvoj inovačných služieb. Technológie 5G sa v rámci odvetvia elektronických komunikácií štandardizujú a čoskoro sa dostanú na trh.

Technológia 5G umožňuje priemyselnú transformáciu prostredníctvom bezdrôtových širokopásmových služieb poskytovaných gigabitovými rýchlosťami. Sľubuje

[14] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 51 – 77).

[15] Zdroj: seminár so zainteresovanými stranami, 5. decembra 2018.

[16] Súvisiace diskusie sú zachytené v odsekoch 17, 38 a 55 usmernení orgánu BEREC.

[17] Pripojenie pre konkurencieschopný jednotný digitálny trh, COM(2016) 587.

[18] 5G pre Európu: akčný plán, COM(2016) 588.

[19] Smernica (EÚ) 2018/1972 – Európsky kódex elektronickej komunikácie.

vysokorýchlostné pripojenia, malé oneskorenie, schopnosť využívať všetky dostupné bezdrôtové zdroje od Wi-Fi po 4G a súbežnú podporu miliónov pripojených zariadení („internet vecí“). Takisto otvára možnosť zvyšovania flexibility usporiadania siete so softvérovými parametrami, ktoré umožňujú inovačné podnikateľské modely naprieč viacerými odvetviami (napr. doprava, zdravotníctvo, výroba, logistika, energetika, médiá a zábava).

Nariadenie bolo zámerne koncipované ako súbor pravidiel založený na zásadách, aby sa mohlo uplatňovať na predvídateľný vývoj nových technológií a služieb za predpokladu, že budú naďalej v súlade s ekosystémom otvoreného internetu. Zohľadňuje sa to v prvom odôvodnení, v ktorom sa vymedzuje dvojaký cieľ nariadenia: „chrániť koncových užívateľov a súčasne zabezpečiť trvalé fungovanie ekosystému internetu ako motora inovácie“.

Slicing

Technológia „network slicing“ slúži na virtuálne oddelenie častí siete. Otvára nové možnosti, pokiaľ ide o organizáciu poskytovania rôznych služieb, a to rýchlym prideľovaním zdrojov.

Technológia 5G prináša viac možností na zabezpečenie konektivity prispôsobenej ponúkanej službe. Niektoré služby potrebujú vysokú a stálu rýchlosť dát (napríklad rozšírená realita) a iné zas potrebujú rôzne funkcie, ako napríklad možnosť pripojenia viacerých zariadení s nízkou spotrebou energie (napríklad snímače zdravotného stavu v domácnosti).

Architektúra 5G by mohla umožňovať formy opatrení na primerané riadenie prevádzky, ktoré by ju optimalizovali v závislosti od objektívnych vlastností obsahu, aplikácie alebo služby, vďaka čomu sa zlepší všeobecná výkonnosť a flexibilita systému.

V článku 3 ods. 3 druhom pododseku sa stanovuje, že poskytovatelia môžu vykonávať opatrenia na primerané riadenie prevádzky. Avšak „takéto opatrenia nemonitorujú špecifický obsah a nezachovávajú sa dlhšie, než je nevyhnutné“. V závislosti od rozhodnutí pri zavádzaní sietí 5G by v budúcnosti mohlo byť potrebné presne posúdiť, aký obsah je „špecifický“ a aký nie. V tejto fáze Komisia nepozná žiadny konkrétny príklad situácie, kedy by toto ustanovenie bránilo vykonávaniu technológie „slicing“. Komisia sa bude naďalej zaoberať touto problematikou súbežne so trhovým vývojom 5G.

Orgán BEREC oznámil, že víta dialóg medzi záujmovými skupinami a národnými regulačnými orgánmi, ak si záujmové skupiny nie sú isté, či je konkrétne použitie technológie 5G v súlade s nariadením. Komisia podporuje tento dialóg so zainteresovanými stranami a bude úzko spolupracovať s orgánom BEREC na aktualizácii usmernení.

6. TECHNOLOGICKÝ VÝVOJ A ŠPECIALIZOVANÉ SLUŽBY – ČLÁNOK 3 ODS. 5

Iné služby ako služby prístupu k internetu

V článku 3 ods. 5 sa stanovuje možnosť ponúkať iné služby, než sú služby prístupu k internetu (ďalej len „špecializované služby“), ktoré sú optimalizované pre špecifický obsah, aplikácie alebo služby, alebo ich kombináciu, ak je optimalizácia potrebná na

splnenie požiadaviek týkajúcich sa obsahu, aplikácií alebo služieb pre špecifickú úroveň kvality.

Stanovuje sa v ňom, že poskytovatelia internetových služieb môžu ponúkať alebo uľahčovať takéto služby, len ak je kapacita siete dostatočná na ich poskytovanie nad rámec akýchkoľvek poskytovaných služieb prístupu k internetu bez toho, aby sa zhoršila ich kvalita.

Od nadobudnutia účinnosti nariadenia sa vyskytlo niekoľko otázok týkajúcich sa uplatňovania článku 3 ods. 5, pretože sa nezaviedlo mnoho nových druhov špecializovaných služieb.

Z prieskumu[20] vyplýva, že rôzni poskytovatelia internetových služieb ponúkali istý čas rovnaké druhy špecializovaných služieb – najmä riadené hlasové volania (internetová telefónia – VoIP) a internetovú televíziu (IPTV).

V odvetví sa očakáva príchod nových špecializovaných služieb založených na 5G sieťach. Zatiaľ nie sú k dispozícii žiadne komerčné služby 5G a zainteresované strany vyjadrili neistotu, pokiaľ ide o budúci výklad článku 3 ods. 5 zo strany národných regulačných orgánov. V článku 3 ods. 5 je stanovená podmienka, že špecializované služby sa môžu ponúkať, „len ak je kapacita siete dostatočná na ich poskytovanie nad rámec akýchkoľvek poskytovaných služieb prístupu k internetu“ a že „takéto služby nesmú byť použiteľné alebo ponúkané ako náhrada služieb prístupu k internetu a nesmú byť na úkor dostupnosti alebo všeobecnej kvality služieb prístupu k internetu pre koncových užívateľov“.

Zatiaľ čo poskytovatelia internetových služieb podporujú základnú zásadu nariadenia, obávajú sa (spolu s niektorými poskytovateľmi obsahu), že súčasné usmernenia orgánu BEREC neposkytujú dostatočnú flexibilitu, pokiaľ ide o príklady, ako uvedené podmienky splniť, takže sú nútení vyhradiť na tieto nové služby osobitné zdroje, a prichádzajú tak o výhodu dynamického prideľovania kapacity. Takisto poukazujú na to, že akákoľvek špecializovaná služba, ktorá spĺňa podmienky stanovené v článku 3 ods. 5, by mala byť povolená bez toho, aby sa pred jej zavedením požadovalo povolenie. Poskytovatelia zdôrazňujú, že chcú zabrániť situácii, v ktorej by predpokladaná zložitosť posúdenia *ex post* v praxi viedla k tomu, že budú musieť pred vyvinutím alebo zavedením akejkoľvek služby získať výslovné povolenie. Takisto zdôraznili, že príklad uvedený v usmerneniach týkajúci sa merania výkonnosti prostredníctvom testovania služby prístupu k internetu, pri ktorom sú všetky špecializované služby vypnuté, sa v praxi dá len veľmi ťažko aplikovať, pretože niektoré vertikálne služby vzhľadom na ich osobitný charakter nemožno poskytovať s oneskorením.

Spotrebiteľské organizácie, organizácie občianskej spoločnosti a poskytovatelia obsahu sa domnievajú, že nariadenie a usmernenia sú dostatočne pružné na to, aby vyhovovali službám 5G.

V súvislosti s novou generáciou špecializovaných služieb sa môžu objaviť otázky týkajúce sa uplatňovania článku 3 ods. 5. Môže byť potrebné bližšie objasniť, kedy možno optimalizáciu považovať za potrebnú z technických alebo obchodných dôvodov, kedy je „kapacita siete dostatočná“ a kedy sú špecializované služby „na úkor dostupnosti alebo všeobecnej kvality služieb prístupu na internet“. Takéto objasnenia môžu byť

[20] Štúdia SMART2017/0011.

potrebné na zabezpečenie ochrany koncových používateľov a na zaistenie nepretržitého fungovania ekosystému internetu ako motora inovácie.

Orgán BEREC oznámil[21], že zváži poskytovanie ďalších objasnení v usmerneniach k tomu, ako v jednotlivých prípadoch posúdiť, či služba iná než prístup k internetu spĺňa podmienky stanovené v článku 3 ods. 5. Komisia bude pri tejto aktualizácii usmernení úzko spolupracovať s orgánom BEREC.

Meranie výkonnosti siete

V súvislosti s rozvojom technológie „network slicing“ a špecializovaných služieb sa nastoľuje otázka, ako koncovým používateľom poskytnúť flexibilitu pri využívaní dynamického prideľovania zdrojov, a zároveň spĺňať povinnosť stanovenú v článku 3 ods. 5, t. j. zabrániť tomu, aby špecializované služby fungovali na úkor kvality všeobecných služieb prístupu na internet.

Meranie výkonnosti siete je zložitá úloha, pretože závisí od viacerých faktorov, ako napríklad od správania ostatných koncových používateľov v sieti alebo od vzdialenosti medzi mobilným telefónom a anténou základňovej stanice, a porovnanie výkonnosti v čase si vyžaduje štatistickú analýzu.

Poskytovatelia internetových služieb trvajú na tom, že pri meraniach je dôležité zohľadniť mnohé faktory ovplyvňujúce výkonnosť siete. Spotrebiteľské a občiansko-právne organizácie uznávajú zložitosť tejto úlohy, trvajú však na tom, že kvantitatívne informácie treba overovať.

Orgán BEREC pracuje na aktualizácii usmernení v tejto oblasti[22] a začal postup verejného obstarávania na vývoj príslušného softvérového nástroja.

7. ZMLUVNÁ TRANSPARENTNOSŤ, REGULAČNÉ MONITOROVANIE A POSTUPY

Povinnosti týkajúce sa transparentnosti uvedené v článku 4

Článok 4 ods. 1 prispel k transparentnosti, pokiaľ ide o podmienky zahrnuté v zmluve o službách prístupu k internetu pre koncových používateľov, a zdá sa, že jeho vplyv sa prejavil pri informáciách, ktoré poskytovatelia internetových služieb zverejňujú na svojich webových stránkach. Spotrebiteľské združenia dostali oveľa menej sťažností o kvalite služieb prístupu na internet než pred tým, ako nariadenie nadobudlo účinnosť.

Európsky kódex elektronickej komunikácie[23], ktorý bude platiť od decembra 2020, doplní toto ustanovenie ďalšou harmonizáciou pravidiel transparentnosti prostredníctvom bezplatného a nezávislého porovnávacieho nástroja.

Dozor a presadzovanie pravidiel – článok 5

Východisková situácia: situácia do 31. decembra 2016

[21] Citované stanovisko orgánu BEREC.

[22] Citované stanovisko orgánu BEREC.

[23] Článok 103 smernice (EÚ) 2018/1972.

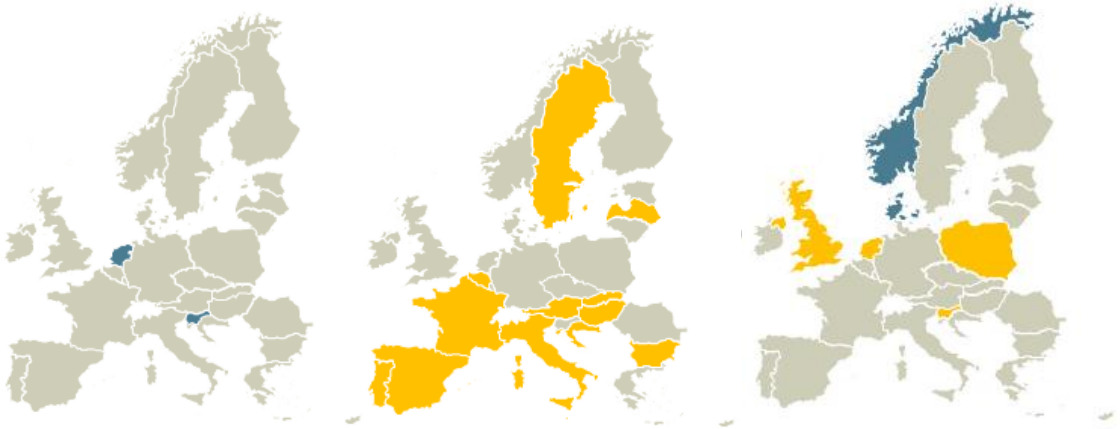
V niektorých členských štátoch boli zavedené právne predpisy o prístupe k otvorenému internetu alebo o transparentnosti informácií, zatiaľ čo v iných boli zavedené samoregulačné alebo spoluregulačné opatrenia. Takéto členské štáty mali možnosť zachovať uvedené opatrenia do 31. decembra 2016, ale v takom prípade boli povinné oznámiť dané opatrenia Komisii do 30. apríla 2016. Tieto údaje slúžia na ilustráciu danej situácie:

Mapy 1, 2 a 3[24]:

1: Právne predpisy o prístupe k otvorenému internetu (zákaz blokovania, spomaľovania a ponúk s nulovou sadzbou) platné pred prijatím nariadenia

2: Právne predpisy o transparentnosti platné pred prijatím nariadenia

3: Sebaregulácia (žltá) **a spoluregulácia** (modrá) **platné pred prijatím nariadenia**

Mapa 1 **Mapa 2** **Mapa 3**

Vykonávanie nariadenia po decembri 2016

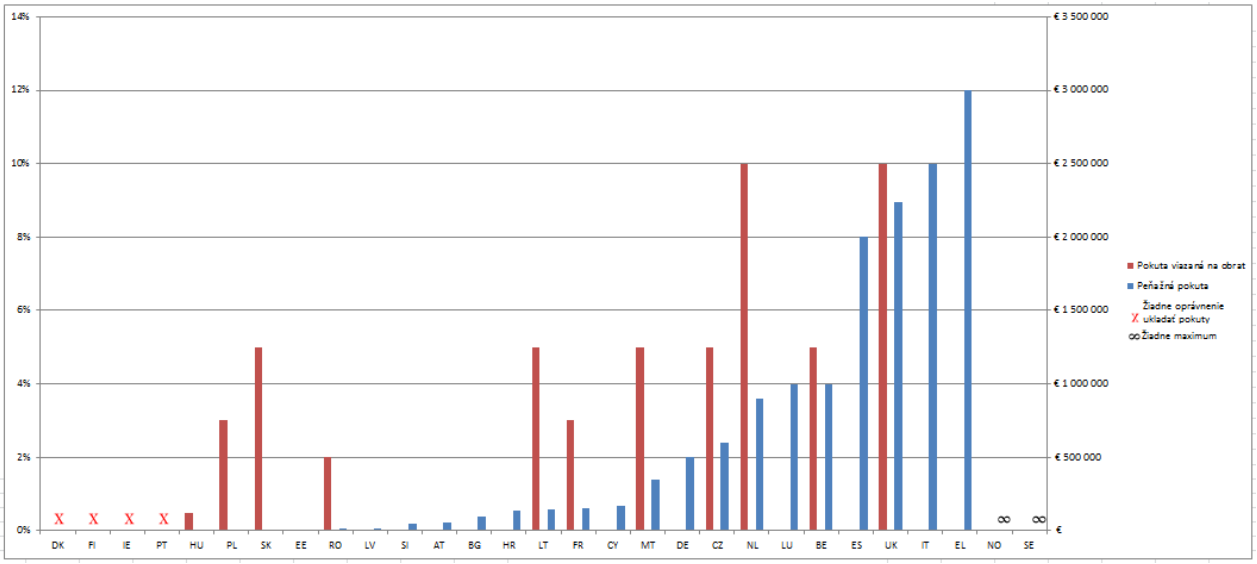
Dohľad nad nariadením a jeho presadzovanie sú stále pomerne nové prvky a nemajú finálnu podobu. Jednotlivé národné regulačné orgány v súčasnosti vedú viacero vyšetrovaní. Vykonávanie je však v celej Únii jednotné. Vzniknuté problémy sa týkali najmä transparentnosti (zmluvné informácie), nulových sadzieb a opatrení na riadenie prevádzky. Národné regulačné orgány ich riešia koordinovaným spôsobom. V rámci orgánu BEREC preto zriadili pracovnú skupinu na výmenu postupov a podporu úsilia o zachovanie jednotnosti pri uplatňovaní nariadenia. Vďaka tomuto procesu koordinácie sa v členských štátoch značne zosúladilo rozhodovanie.

Sankcie – článok 6

Sankcie v jednotlivých členských štátov sa výrazne odlišujú. Napríklad v niektorých členských štátoch sú sankcie viazané na obrat spoločnosti, inde je stanovená maximálna výška sankcií a niektoré zas uplatňujú kombináciu oboch. Napríklad za podobné porušenia článku 3 sa maximálne stanovené sumy sankcií pohybujú od 15 000 EUR do 3 miliónov EUR a pokuty viazané na výšku obratu sa pohybujú v rozmedzí od 0,5 % do 10 %. Členské štáty okrem toho ukladajú rôzne druhy sankcií (pokuty a/alebo pravidelné penále s možnosťou alebo bez možnosti uložiť iné sankcie, ako je pozastavenie činnosti).

[24] údaje zo štúdie SMART2017/0011.

Obrázok 1: Prehľad maximálnych pokút (viazaných na obrat a peňažných)[25]

Doteraz bolo uložených len veľmi málo sankcií a žiadne z nich sa ani len nepribližovali stanovenému maximu.

Keďže účinné, odrádzajúce a primerané sankcie sú rozhodujúce pre správne vykonávanie nariadenia, Komisia monitoruje vykonávanie tohto ustanovenia v členských štátoch.

25 Štúdia SMART2017/0011.

8. ZÁVER

Koncoví používatelia a poskytovatelia obsahu a aplikácií vyjadrujú veľkú spokojnosť s dnešným stavom, predovšetkým v porovnaní so situáciou v roku 2015, t. j. pred uplatňovaním nariadenia. Poskytovatelia internetových služieb takisto podporujú zásady otvoreného internetu a nepovažujú za potrebné tieto zásady meniť.

Jedným z cieľov nariadenia bolo podporiť internet ako motor inovácie. Digitálne podniky v súčasnosti zjavne prekvitajú, o čom svedčia klastre startupov na veľmi dynamických miestach po celej Európe. Tieto startupy vznikli sčasti vďaka ich jednoduchému prístupu k zákazníkom, čo nariadenie podporuje. Okrem toho sa zdá, že nariadenie nemá vplyv na investície poskytovateľov služieb prístupu k internetu. Všetci účastníci trhu veľmi oceňujú právnu istotu, ktorú vytvorilo, pretože predvídateľné pravidlá majú zásadný význam pre ich investičné rozhodnutia.

Na základe posúdenia prvého dva a pol roka vykonávania Komisia dospela k záveru, že zásady nariadenia sú vhodné vzhľadom na vývoj trhu a účinné z hľadiska ochrany koncového používateľa a podpory internetu ako motora inovácie.

Keďže nariadenie je v platnosti pomerne krátko, skúsenosti s jeho uplatňovaním sú stále obmedzené. Ďalšie obdobie regulačnej stability umožní regulačným orgánom, zainteresovaným stranám a koncovým používateľom lepšie sa oboznámiť s jeho uplatňovaním. Záruku takejto stability v EÚ poskytujú priamo uplatniteľné právne predpisy založené na zásadách, ktoré podporujú všetky príslušné komunity zainteresovaných strán, a na flexibilných mechanizmoch s cieľom zabezpečiť jednotné rozhodovanie na vnútroštátnej úrovni.

Komisia preto dospela k záveru, že v tejto fáze by nebolo vhodné navrhnúť zmeny nariadenia. Nariadenie bude aj naďalej chrániť európskych používateľov internetu a umožní im naďalej využívať prístup k informáciám, obsahu, aplikáciám a službám podľa vlastného výberu.

Komisia bude pokračovať v monitorovaní vývoja na trhu s prihliadnutím na vývoj technológií a služieb.

Bude predovšetkým úzko spolupracovať s orgánom BEREC, ktorý vykonáva koordinačný proces, vďaka ktorému sa úspešne zosúladilo rozhodovanie členských štátov. Orgán BEREC plánuje pokračovať v tejto spolupráci aj v budúcnosti. Záujmové skupiny predložili pripomienky k vykonávacím usmerneniam orgánu BEREC a požadovali, aby sa prispôsobili vývoju trhu a technológií. Orgán BEREC začal pracovať na aktualizácii usmernení a plánuje ju dokončiť v roku 2019 „v úzkej spolupráci s Komisiou“, ako sa stanovuje v článku 5 ods. 3, pričom táto spolupráca by mala pokračovať aj v budúcnosti s cieľom zabezpečiť, aby sa v usmerneniach primerane zohľadnil vývoj trhu.